

OTSUSE EELNÕU

Possa ökodukti ehitamise keskkonnamõju hindamise algatamata jätmine

Taotleja Stricto Project OÜ (registrikood 12175455, aadress Harju maakond, Tallinn, Mustamäe linnaosa, Kadaka tee 42b, 12915, e-post info@stricto.ee) esitas 24.11.2025 Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametile (edaspidi TTJA, registrikood 70003218, aadress Harju maakond, Tallinn, Kesklinna linnaosa, Endla tn 10a, 10122, e-post info@ttja.ee) ehitisregistri kaudu ehitusloa taotluse nr 2511271/26304 Possa ökodukti BR2668 (EHR kood 221497496) ehitamiseks, mis asub Pärnu maakonna Saarde valla Laiksaare küla Laiksaare metsaonn (katastritunnus: 71001:001:0147) kinnistul. Kavandatava tegevuse eesmärk on vähendada Rail Baltica raudteetrassi mõju ümbritsevale looduskeskkonnale, tagades loomade liikumiseks vajaliku läbipääsu konfliktalades.

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (KeHJS) § 3 lõike 1 punkti 1 kohaselt hinnatakse keskkonnamõju, kui taotletakse tegevusluba või selle muutmist ning tegevusloa taotlemise või muutmise põhjuseks olev kavandatav tegevus toob eeldatavalt kaasa olulise keskkonnamõju. Kavandatav tegevus ei kuulu KeHJS § 6 lõike 1 toodud oluliste keskkonnamõjuga tegevuste hulka, mille puhul on keskkonnamõju hindamine (edaspidi KMH) algatamine kohustuslik. KMH algatamise vajalikkust ehitusloa menetluse käigus kaalutakse tulenevalt KeHJS § 6 lõike 2 punktide 10 ja 22 ning Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu“ (edaspidi määrus nr 224) § 13 punktist 8 ja § 15 punktist 8.

KeHJS § 6 lõike 2 punktide 10 ja 22 alusel kui kavandatav tegevus ei kuulu KeHJS § 6 lõikes 2 nimetatud oluliste keskkonnamõjuga tegevuste hulka, peab andma eelhindangu infrastruktuuri ehitamisele või kasutamisele ning muu tegevusele, mis võib kaasa tuua olulise keskkonnamõju. Määruse nr 224 § 13 punkti 8 alusel tuleb KMH vajalikkuse eelhindang anda infrastruktuuri ehitamise valdkonda kuuluva tee rajamise või laiendamise kohta (välja arvatud teerajatiste, mahasõitude, ohutussaarte, kiirendus- ja aeglustusradade, pöördeladade, tagasipöördeladade, ülekäigukohtade, objekti ligipääsuks vajaliku tee, teepeenral asetsevate jalg- ja jalgrattateede, puhkekohtade ja parklate rajamine või laiendamine ning KeHJS § 6 lõike 1 punktis 13 nimetatud juhul). Määruse nr 224 § 15 punkti 8 alusel tuleb KMH vajalikkuse eelhindang anda sellisele muule tegevusele, mis ei ole otseselt seotud ala kaitsekorraldusega või ei ole selleks otseselt vajalik, kuid mis võib üksi või koostoimes muu tegevusega eeldatavalt mõjutada Natura 2000 võrgustiku ala või kaitstavat loodusobjekti. Kavandatava tegevuse ümbruskonda jääb mitmeid kaitstavaid loodusobjekte.

Ehitusseadustiku (edaspidi EhS) § 39 lõike 2 alusel, kui ehitusloa taotlus sisaldab ehitisi, mille ehitamise aluseks on riigi eriplaneering, annab ehitusloa TTJA, kui seaduses ei ole sätestatud teisiti. KeHJS § 9 kohaselt on otsustaja tegevusloa andja, seega on antud juhul TTJA otsustaja KeHJS tähenduses. KeHJS § 11 lõike 2² alusel peab otsustaja enne KeHJS § 6 lõikes 2 nimetatud valdkondade tegevuse KMH vajalikkuse üle otsustamist küsima seisukohta kõigilt asjaomastelt asutustelt, esitades neile seisukoha võtmiseks eelhindangu ning KMH algatamise või algatamata jätmise otsuse eelnõu.

Rail Balticu raudteeliini trassi koridor ning võimalike ökoduktide asukohad tulenevad Pärnu maakonnaplaneeringu „Rail Baltic raudtee trassi koridori asukoha määramine“ uuendatud trassilõikude 3A, 4A ja 4H planeeringulahendusest. Possa ökoduktiga seotud Rail Balticu raudteetrassi lõigul on algatatud „Kabli - Eesti Vabariigi ja Läti Vabariigi piiri“ keskkonnamõju

hindamine, mille programmi on TTJA tunnistanud nõuetele vastavaks 13.08.2025. Possa ökodukti projekteerimisel arvestati muuhulgas eelnimetatud KMH alusuuringu „Ökoduktide ja väikelooma trüüpide analüüs Rail Baltica lõigul Pärnu - Eesti/Läti piir,, (Tuulekaru OÜ ja Keskkonnaagentuur Viridis OÜ) tulemustega, sealhulgas järgnevate meetmetega: rajada ökodukt maksimaalse nõlvade kaldega 10%; ökodukti pinnasega kattes ja seda haljastades lisada risuvalle, kive jms, loomaks mikroelupaiku ja varjevõimalusi väiksematele loomadele; ökodukti paremaks toimimiseks tuleb tõkestada müra ja valguse levimine raudteelt, piirata ökodukt vähemalt 2,5 m kõrguse läbipaistmatu aia või müratõkkega. Eelhinnangus hinnati vaid Possa ökodukti rajamisega seotud mõju, kuivõrd Rail Baltica raudteetrassiga seotud mõju käsitlevad raudteeprojekti raames läbiviidavad keskkonnamõju hindamised.

Ökodukti projekteerimisel on arvestatud ka järgnevate tehniliste tingimustega: rajatiste projekteeritud eluiga peab olema vähemalt 100 aastat; eelistada tuleb võimalikult hooldevabasid lahendusi. Kuluvasade olemasolul (näiteks vuugid, tugiosad, piirded, jne) tuleb ette näha lahendus nende vahetamiseks; tuleb koostada hooldusjuhend, mis peab kajastama kõiki rajatavate konstruktsiooniosade hooldamise tehnoloogiaid, hooldusintervalli, eluigasid, seisukorra hindamise kriteeriumeid (vigade kirjeldus, mille tagajärjel vajab konstruktsiooni element väljavahetamist või remonti); ökodukti otsadesse peab jääma 3 m laiune läbipääs ökoduktist teisele poole raudtee kraave; ökodukt ehitatakse peamiselt raudbetoonist ning betoonkivist; rajatise kandekonstruktsioonid peavad taluma kloriididest tingitud mõjusid; kui raudteerajatisel on konstruktsiooni taga muldkehas dreentoru, siis tuleb see viia võimalikult madalale kõrgusele, kus vesi isevoollalt ära voolab. Reeglina eelistada lahendust, kus toru on otsadest avatud ja keskelt kõrgem. Vajadusel näha toru otsade ette uhtumiskindlustus.

Projektlahenduse seletuskirja kohaselt kulgeb ökodukti peal metsloomade liikumiseks ette nähtud ala laiusega 60,3 m, mis kaetakse minimaalselt 1 m paksuse pinnasega. Lisaks ökoduktile projekteeritakse raudteeinfrastruktuuri hooldusteed ja piirnevate kinnistute juurdepääsuteed, projektlahenduse rakendumisel ajutised ehitised, konstruktsioonid, juurdepääsuteed ja möödasõidud. Possa ökodukti projekteerimise käigus täpsustunud piiranguvööndi ulatus on 500 m selle keskpunktist.

Piirkonna peamiseks maakasutuse sihtotstarbeks on maatulundusmaa koos kaitsealuse maa lisasihtotstarbega. Possa ökodukt hõivab ~7,5 ha suuruse maa-ala. Possa ökodukti piiranguvööndisse jääb vähemal või suuremal määral kolm kinnistut – Laiksaare metsaonn (katastritunnus: 71001:001:0147), Päikese (katastritunnus: 78201:001:0016) ja Nõmmiku (katastritunnus: 78201:001:0193). Kavandatava tegevuse elluviimine toob kaasa muutusi maakasutuses. Ökodukt rajatakse metsamaale ja toimub maapinna hõivamine, mille läbi väheneb loodusliku maa osakaal. Ökodukt rajatakse leevendusmeetmena üle kavandatava Rail Baltica raudteetrassi. Ökodukt parandab maakasutuse funktsionaalset sidusust kahel pool Rail Baltica trassi, kuna ühendab muidu katkestatavad elupaigad ja rohevõrgustiku koridorid. Ökodukti piiranguvööndis kehtestatud tingimused, mis keelavad jahipidamise, ulatuslike lagealade tekitamise, liigpääsu takistavate hoonete ja rajatiste ehitamise ja maavarade kaevandamise, omavad mõju eeskätt võrreldes senise maakasutusega seoses jahipidamise piirangute ja ulatuslike lagealade tekke keelamisega. Kuid siiski ei tähenda see, et alal oleks metsa majandamine täielikult keelatud ja olemasolevat metsamaad saab selle senisel otstarbel edasi kasutada. Eelhinnanguga ei tuvastatud oluliselt ebasoodsaid ehk olulisi negatiivseid mõjusid maa-alale ega maakasutusele.

Põhjavesi on piirkonnas kaitsmata, see tähendab vaadeldavas piirkonnas põhjavee looduslik kaitstus maapinnalt lähtuva punkt- või hajureostuse suhtes praktiliselt puudub. Kavandatava

tegevuse elluviimisel asendatakse ehitustööde käigus ökodukti alune pinnas kuni 3,3 m sügavuselt. Lähtuvalt asjaolust, et piirkonnas on põhjavesi kaitsmata (põhjaveekihil lasub kuni 20 m paksune liiva- või kruusakiht), võib tekkida vajadus põhjavee väljapumpamiseks ning vee tõkestamiseks. Põhjavee reostumise risk kaasneb eelkõige ehituse ajal seoses kütuse või õlide leketega ehitusmasinatest. Kuna põhjavesi on nõrgalt kaitstud, on oluline vältida lekkeid. Projekt näeb ette tankimise keelu ehitusalal, õlipüüdmismattide kasutamise ja kohustusliku reostustõrje komplekti olemasolu. Tõenäosus põhjavee saastumiseks ehitusperioodil on madal ja mõju välditav. Ehitusaegne alanduslehter võib ulatuda arvutuslikult 103,3 meetrini. Samuti ei ole ökodukti kasutamisega põhjust eeldada sademevee reostumist, mis võiks mõjutada põhjavee kvaliteeti. Vaadeldav ala asub maaparandussüsteemi maa-alal (6115080020071002) ning ökodukti rajamiseks on tarvis alal teatav arv kraave osaliselt või täielikult sulgeda või ümber ehitada. Seejuures arvestatakse projekteerimisel asjaoludega, et oleks tagatud maaparandussüsteemide ja kuivendussüsteemi reguleeriva võrgu toimima jäämine kuni Rail Baltica põhitrassi ja lõplike maaparandus- ja drenaažisüsteemide projekteerimise või ehitamiseni. Vajadusel nähakse ette ajutised lahendused olemasolevate süsteemide toimivuse tagamiseks. Projektlahenduse seletuskirja kohaselt käsitletakse raudtee pikikraavide ja piirkonna vetejuhtimist ning ökodukti all (maa sees) muldkeha rajamist vastavalt koostatavale raudtee projektile, kuid juhul kui raudtee pikikraav saab kulgema ka ökodukti alas, nähakse ette ökodukti muldkehas betoonist truubitoru paigaldamine. Kasutusperioodil puuduvad mõjud veekeskkonnale. Ökodukt ei tõkesta vee liikumist, kuna rajatakse drenaaž muldkeha sisse ja drenaaž ehitatakse isevooleks. Ökodukt ei tekita juurde uusi veekogumise alasid, samuti ei moodustu alal hüdroloogilisi barjääre ega tõkestata looduslikku äravoolu. Eelhinnanguga ei tuvastatud ebasoodsaid ehk olulisi negatiivseid mõjusid veestikule, sh põhjaveele eeldusel, et rakendatakse eelhinnangu peatükis 4.4 toodud meetmetega. Ehitusprojektiga seotud alal puudub seos märgaladega, jõearsete alade, jõesuudmete, randade ja/või kallastega ning merekeskkonnaga.

Kavandatava tegevuse elluviimisega lisatakse metsamaale tehislik objekt. Ökodukt koos oma muldkehaga jääb ~7,5 ha suurusel maa-alale. Kavandatava tegevusega muudetakse loodusliku pinnase struktuuri, kasvupinnas eemaldatakse ning pinnas asendatakse kuni 3,3 m sügavuselt. Tegemist on alaga, kus ei ole olulisi ja/või keskmisest väärtuslikemaid ökoloogilisi kooslusi või ohustatud pinnaseressurssi, mistõttu ei ole kavandatava tegevuse elluviimisega olulist ebasoodsat mõju ette näha. Seejuures on võimalik välja kaevatud kasvupinnast taaskasutada ökodukti haljastuse rajamisel (projektala korrastamisel või vertikaalplaneerimisel). Ökodukti maa-alale koostatakse haljastusprojekt. Piirkonna õhukvaliteeti mõjutab eelkõige ehitusaegne ehitusmasinate liikumine (heitgaasid, tolm), kuid tegevus ei erine tavapärasest ehitustegevusest. Samuti kannavad veokid ja ehitusmasinad ehitusobjektil liikumisega laiali tolmu. Mõjud on lühiajalised ja lokaalsed, ökodukti kasutusest heitgaase keskkonda ei lisandu. Tolmu teke ja levik on võimalik ka erosiooniga (tuule- ja mullaerosioon rajatavalt muldkehalt), kuid haljastuse rajamise järgselt erosioon suuresti lakkab. Seejuures on Rail Baltica ehituses kujunenud tavapraktikaks teede puhastus ja harjamine, vähendamaks tolmu edasi kandumist. Seega ei mõjuta Possa ökodukti rajamine õhu ja kliimaga (sh oht keskkonnale) seonduvaid aspekte ebasoodsalt ehk negatiivselt. Eelhinnanguga ei tuvastatud olulisi ebasoodsaid ehk negatiivseid mõjusid mullale, pinnasele, õhule ega kliimale.

Objekti jaoks kasutatakse ehitusmaterjale eesmärgipäraselt. Materjalide ja maavarade kasutamisel lähtutakse optimaalsest kulust ning ülemäärast ressursside kulutamist ette ei ole näha. Seejuures tehakse Possa ökodukti tarbeks kaevetöid mahus 49 812 m³, millest enamuse moodustab kasvumulla eemaldamine 49 180 m³ ning väiksem osa vundamendi kaeve 632 m³. Kohapeal kasutatakse ökodukti ümbritseva muldkeha rajamiseks ära kogu väljakaevatav

pinnase (kaevis) maht, seejuures on ökoduktile kasvumulla kihi rajamiseks ja mitte-struktuurse täitepinnase tarbeks vaja materjali juurde transportida. Ehitusmaavarade kaevandamise keskkonnamõju hinnatakse kaevandamisloa taotlemise käigus ning ehitusmaavarade varustuskindluse tagamine lahendatakse riiklikul tasemel. Kavandatav Possa ökodukt asub Rapla- ja Pärnumaa maavarade teemaplaneeringu uuringuruumis, mille läbiviimist kavandatava tegevusega ei takistata. Eelhinnanguga ei tuvastatud olulisi ebasoodsaid ehk negatiivseid mõjusid maavarade kasutusele.

Possa ökodukti rajamine ei mõjuta ressursikasutuse (sh energiakasutuse), jääkide, heidete ning jäätmetekke aspekte oluliselt ebasoodsalt ehk negatiivselt. Jäätmetest tekivad tegevuse käigus peamiselt ehitusjäätmel ja pakendid, mille nõuetekohasel käitlemisel ei ole olulist mõju ette näha. Jäätmeid võib tekkida ka ehitusmasinate hoolduse ja remondi käigus, samuti kaasneb ehitustööliste tegevusega olmejäätmete teke. Ökodukti kasutusperioodil jäätmeid olulistes kogustes ei teki. Ehitusobjektile tuleb jäätmekäitlus korraldada vastavalt kehtivale korrale. Eelnevat arvestades ei ole ette näha olulist ebasoodsat mõju ressurside säästliku kasutuse ja jäätmetekke osas. Eelhinnanguga ei tuvastatud oluliselt ebasoodsaid ehk negatiivseid mõjusid ressursikasutusele ega jääkide, heidete ning jäätmetekke aspektidest lähtuvalt eeldusel, et rakendatakse eelhinnangu peatükis 4.7 toodud meetmetega.

Possa ökodukti rajamine mõjutab piirkonna maastikuilmet ning mis eelkõige võib mõjutada piirkonnas elavaid metsloomi. Kavandatava tegevuse elluviimiseks on vajalik maa-ala 7,5 ha, millest metsa raadamine on vajalik hinnanguliselt 5,8 ha ulatuses (vahetult ökodukti alla jääv metsaala). Seejuures tuleb silmas pidada, et osaline metsa raadamine (sealhulgas vaadeldaval alal) toimub Rail Baltica raudteetrassi välja ehitamisel igal juhul. Metsa raadamine avardab praegust maastikupilti. Ökodukti rajamise järgselt tekib maastikuliselt võrreldes praeguse olukorraga loodusesse kõrgem objekt. Kuid arvestades asjaolu, et see paikneb keset metsaala, mille läheduses puudub asustus või ka suuremad teed, kust ökodukt oleks vaadeldav, siis sellega maastikuilmele olulist mõju ei kaasne. Muuhulgas rajatakse Possa ökoduktile piirkonda sobituv haljastus, mis leevendab maastikuilme muutuse mõju. Ökodukti rajamine võimaldab seejuures loomadele turvalist ülekäiku üle raudteetrassi. Eelhinnanguga ei tuvastatud oluliselt ebasoodsaid ehk negatiivseid mõjusid maastikule, sh pinnavormidele.

Ökodukt parandab rohevõrgustiku sidusust kahel pool Rail Baltica trassi, kuna ühendab muidu katkestatavad elupaigad ja rohevõrgustiku koridorid. Eesti Looduseuurijate Seltsi poolt 2022. aastal läbiviidud töös „Kolu ja Kohatu ökoduktide ning nendega seotud ulukirajatiste toimivuse seire“ leiti, et metsloomad on ökoduktide kasutamise omaks võtnud, seejuures kasutavad seirekohtades ökodukti kõik potentsiaalsed piirkonnas leiduvad sihtliigid ööpäevaringselt. Seega on ökodukti rajamine oma olemuselt Rail Baltica raudtee mõjusid leevendava objekt ja seeläbi kaasneb ökodukti rajamisega pigem positiivne mõju looduslikule mitmekesisusele.

Possa ökodukti alale ei jää ühtegi siseriiklikku ega rahvusvahelist kaitsealust objekti. Lähim Natura 2000 ala, Tolkuse loodusala (RAH0000297), sealhulgas Tolkuse looduskaitseala (KLO1000332), jäävad Possa ökoduktist ~1,5 km kaugusele. Ökodukti piiranguvööndisse (ökoduktist ~400 m kaugusel) ulatuvad Laiksaare kanakulli püsielupaik (KLO3002746) 1,3 ha ulatuses (2,3% püsielupaiga kogupindalast) ning märgalade männikute ja kaasikute tüüpi vääriselupaik (VEP213516; vääriselupaika mitte kuivendada, raiuda ning surnud ja lamapuitu alalt eemaldada), mis kattub ka III kaitsekategooria taimeliigi sulgjas õhiku (*Neckera pennata*) kasvukohaga. Vääriselupaiga ega sulgjas õhiku kasvukoha säilimist kavandatava tegevusega ei mõjutata, kuna need ei jää ehitusalale, vaid ökodukti toimimiseks seatud piiranguvööndisse ~250 m kaugusele ehitusalast. Vastavalt ei ulatu vääriselupaigani ka ökodukti tarvis raadatavast

alast valgustingimuste muutuste mõju ega võimalik veerežiimi mõjutamise mõju lähtuvalt asjaolust, et ehituskaevikust pinnavee väljapumpamisega kaasneva alanduslehtri mõju ulatub arvutuslikult 103,3 m kaugusele ning lähim vääriselupaik jääb kavandatavast Possa ökoduktist 250 m kaugusele.

Kanakulli (*Accipiter gentilis*) kaitse tegevuskava (2022) kohaselt on kanakull pikaajaline liik, kes elab aastaid ühes ja samas piirkonnas, Eestis peamiselt levinud loodusmaastikus, metsatukkadega vahelduvas kultuurmaastikus, parkmetsades ja ka suuremates linnades. Kuigi kanakulli püsielupaik ehitusalale ei ulatu, võib kanakulli kaitse tegevuskava kohaselt liigi kodupiirkonna suurus varieeruda mõnekümnest kuni mõnesaja ruutkilomeetrini. Seejuures metsaaladel on kodupiirkonna suurus seotud vanametsa pindalaga. Mida vähem on saagijahiks sobivat vanametsa, seda suuremal alal peab kanakull jahti. Kriitilise tähtsusega ohutegureid kanakullile ei ole, kuid suure mõjuga ohutegurid on pesapaikade hävimine ja toidubaasi vähenemine, keskmise mõjuga pesitsusaegne häirimine ning väikese mõjuga tahtlik tapmine ja isendite loodusest eemaldamine, keskkonnamürkide mõju, kokkupõrked ehitiste, elektriliinide ja sõidukitega. Kanakullid on enim tundlikud pesitsuseelsel perioodil, kui häirimine võib põhjustada pesakoha hülgamist või pesitsemisest loobumist.

Pärnu maakonnaplaneeringu „Rail Baltic raudtee trassi koridori asukoha määramine“ uuendamine trassilõikude 3A, 4A ja 4H osas (ELLE OÜ, 2024) KSH-s leiti, et raudteetrassi ehitusetapis tekib ajutisi ja lokaalseid mürahäiringud, mis ulatuvad eeldatavalt paarisaja meetri kaugusele tööde teostamise kohast. Eelnevast lähtuvalt tuleks mürarikaste ehitustööde tegemist vältida märtsist (kuu enne pesitsusperioodi) juunini (haudeaja lõpp). Mürarikka tegevusena käsitletakse tegevust, mille müratase kaitsealuse linnuliigi pesakohas või mängukohas ületab pesitsusperioodil järgmisi näitajaid: keskmine müratase 40 dB ja impulssmüra 55 dB. Lisaks arvestada raadamistööde tegemisel pesitsusrahuga ja hoiduda raietöödest 15. aprillist vähemalt 15. juulini. Eelnimetatud meetmed kattuvad põhimõtteliselt ka KMH alusuuringus (Tuulekaru OÜ ja Keskkonnaagentuur Viridis OÜ) toodud meetmetega. Nimetatud alusuuringus on toodud meede vältida metsa raadamist ja mürarikkaid ehitustöid perioodil 01.03 - 15.07. Lisaks toodi KSH-s (ELLE OÜ, 2024) kanakulli püsielupaiga osas asjakohase leevendusmeetmena välja kokkupõrkeohu vältimiseks tarastamisel lahenduste rakendamine, mis muudavad tarad lindudele nähtavaks ning kontaktliinidele nähtavust parendavate märgiste paigaldamine. Lisaks vajadusel ja võimalusel hinnata võimalikku ehitusaegset mõju kanakulli pesa(de) asustatusele ja pesitsusedukusele, näiteks pesakaamera(te) abil.

Rohevõrgustiku planeerimisel on Saarde valla üldplaneeringus arvestatud ka Rail Baltica raudteetrassiga. Possa ökodukt on ühenduseks rohevõrgustiku kahe tugiala vahel, seejuures tagatakse rohevõrgustiku toimimine strateegilistes planeerimisdokumentides (maakonnaplaneering, üldplaneering) toodud rohevõrgustiku toimimiseks seatud tingimuste järgimisega.

Kokkuvõtvalt ei tuvastatud eelhinnanguga oluliselt ebasoodsaid ehk negatiivseid mõjusid looduslikule mitmekesisusele (loomastik, taimestik ja metsad) ja kaitstavatele loodusobjektidele (sealhulgas Natura 2000 võrgustiku aladele) eeldusel, et rakendatakse eelhinnangu peatükis 4.9 toodud meetmega.

Kavandatava tegevusega hõlmatud maa-ala asub hajaasustusega alal, seejuures vaadeldaval alal majapidamisi ei asu ning lähim eluhoone jääb ökoduktist ~1,8 km kaugusele kirde suunda Veteranide (katastritunnus: 78201:001:0068) kinnistule. Arvestades tegevuse iseloomu, kaugust lähimast elamust ning mastaapi, ei ole kavandatava tegevuse elluviimisel ette näha

negatiivsete ehk ebasoodsate mõjude tekkimist piirkonna elanikkonnale, nende tervisele, heaolule ega varale. Vaadeldaval alal ei asu pärandkultuuri objekte ega kultuurimälestisi. Lisaks ei seostu kavandatava tegevuse elluviimine müra, vibratsiooni, valguse, soojust, kiirguse ega lõhnaga käesoleva teemavaldkonna (elanikkonna) mõistes. Eelhinnanguga ei tuvastatud olulisi ebasoodsaid ehk negatiivseid mõjusid elanikkonnale, inimeste tervisele, heaolule ja varale (sh geograafiline ala ja eeldatavalt mõjutatav elanikkond, müra, vibratsioon, valgus, soojus, kiirgus ja lõhn) ega kultuuripärandile ja arheoloogilistele väärtustele.

Kavandatava tegevusega ei kaasne ka täiendavaid ohtlikke olukordi (suurõnnetusi, katastroofe) ega ka riigipiiriüleseid mõjusid. Possa ökodukti ümbruses puuduvad ka muud tegevused, millega kaasneks ökodukti rajamisega koosmõju.

Eelhinnangu tulemusena vajadus KMH algatamiseks puudub, kuna Possa ökodukti rajamisega ei ole oluliste negatiivsete ehk ebasoodsate keskkonnamõjude avaldumist ette näha, kui kavandatava tegevuse elluviimisel rakendatakse eelhinnangu peatükkides 4.4, 4.7 ja 4.9 toodud meetmeid. Seiremeetmete rakendamise ja täiendavate keskkonnamõjude uuringute läbiviimise vajadus puudub. TTJA tugineb KMH algatamata jätmise otsuse tegemisel KMH eelhinnangu järeldustele ning asjaomaste asutuste seisukohtadele.

Ebasoodsate mõjude tõhusa ennetamise, vältimise, vähendamise ja leevendamise meetmed on järgmised:

1. Ehitusmasinate parkimine, tankimine ja hooldus peavad toimuma selleks ette nähtud aladel. Ehitustegevus peab olema korraldatud selliselt, et oleks välistatud saasteainete sattumine keskkonda (sh põhjavette), sh tugevatel sajuperioodidel. Ehitusaegsed ajutised kontorid, laod, kütuse hoidmise alad ning ehitusmasinate parkimiskohad on soovitatav rajada (maaparandussüsteemi) kraavidest kaugemale kui 25 m. Juhul kui eelmainitud alade ja objektide paiknemine kraavide lähedal on vältimatu, tuleb tööde teostajal olla tähelepanelik ja kavandada töökorraldus selliselt, et oleks välistatud reostuse sattumine pinnasesse. Mitte töökorras olevaid reostusohtrikke masinaid ei tohi kasutada.
2. Ehitusmaterjalide ja muude tööks vajalike materjalide ladustamiskohad peavad olema sellised, et on välistatud nende laialikandumine või sattumine pinnasesse (sh põhjavette). Juhul, kui materjalid, jäätmed, ohtlikud ained vms kanduvad ladustamisalast väljapoole, satuvad pinnasesse või põhjavette, tuleb laialikandunud materjalid ja jäätmed koheselt kokku koguda ning tekkinud pinnase- või veereostus koheselt likvideerida.
3. Ehitusperioodil tuleb avariiolekordade risk välistada korrektsete töömeetoditega. Ehituse töövõtja peab olema valmis hädaolukordadeks (tööde alal reostustõrjevahendid) ja nende puhul vastavalt tegutsema. Õnnetusjuhtumistest, mis võivad olla keskkonnale ohtlikud, peab töövõtja koheselt teavitama tellijat, Päästeametit ja Keskkonnaametit.
4. Betoonivalu ajal peab takistama betoonisegust välja nõrguva vee, tsementpiima või betoonilisandite infiltratsiooni pinnasesse ja põhjavette. Sobiv tehnoloogiline viis selleks valida ehituse käigus, kaaluda võib vajadusel ökodukti taldmiku alla geomembraani paigaldamist. Juhul, kui ehitusplatsil toimub betooniautode ja/või betoonipumpade pesu, siis peab olema tagatud, et pesuvesi ei saaks valguda otse

pinnasesse (näiteks kogutakse pesuveed plastikust või metallist mahutisse või geomembraaniga vooderdatud kaevikusse).

5. Maaparandussüsteemi maa-alal tööde tegemine kooskõlastada Maa- ja Ruumiametiga.
6. Tööde piirkonnas peavad olema jäätmekogumismahutid. Jäätmed, mida tulenevalt nende iseloomust konteinerisse ei ladustata, tuleb ladustada selleks määratud ajutisse ladustamiskohta. Väljaspool jäätmekogumismahuteid võib ajutiselt ladustada ainult inertseid jäätmeid ehk püsijäätmeid. Jäätmed tuleb ehitusalalt ära transportida esimesel võimalusel ning käidelda vastavalt jäätmeseaduses kirjeldatud viisil. Samuti tagada jäätmeseaduses, Saarde valla jäätmehoolduseeskirjas ja keskkonnaministri 21.04.2004 määruses nr 21 „Teatud liiki ja teatud koguses tavajäätmete, mille vastava käitlemise korral pole jäätmeola omamine kohustuslik, taaskasutamise või tekkekohas kõrvaldamise nõuded“ toodud nõuete järgimine.
7. Mürarikaste tööde tegemist mitte planeerida kanakullile tundlikul ajal märtsist juunini.
8. Metsaraiet ei ole lubatud teha pesitsusrahu ajal 15. aprillist vähemalt 15. juulini.
9. Kokkupõrkeohu vältimiseks rakendada tarastamisel lahendusi, mis muudavad tarad lindudele nähtavaks ning kontaktliinidele paigaldada nähtavust parendavad märgised.
10. Võimalusel hinnata võimalikku ehitusaegset mõju kanakulli pesa(de) asustatusele ja pesitsusedukusele, näiteks pesakaamera(te) abil.
11. Kaitsealuste kuklasepesade esinemise korral enne raadamis- ja ehitustööde algust tuleb pesad teisaldada vastavalt Vabariigi Valitsuse määrusele nr 248 "Kaitsealuse liigi isendi ümberasustamise kord.

Kavandatav tegevus ei ole piiriülese keskkonnamõjuga, mistõttu piiriülest keskkonnamõju hindamist ei algatata. Samuti ei liideta KMH menetlusi KeHJS mõistes.

Võttes aluseks KeHJS § 6 lõike 2 punktid 10 ja 22, § 6¹, § 9 lõike 1, § 11 lõiked 2², 2³, 4 ja 8, EhS § 39 lõike 2, Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu“ § 13 punkti 8 ja § 15 punkti 8 ning eelhindangust tulenevad järeldused

otsustan:

jätta Possa ökodukti ehitamiseks keskkonnamõju hindamine algatamata.